

D/55/00.03.00.03/2023

Kunnanhallitus 20.2.2023 § 42

Raportti sovituista tarkastustoimenpiteistä vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmiin 2021

Työn tarkoituksena oli arvioida, antavatko Uuraisten kunnan vesihuoltolaitoksen eriytetyt tilinpäätöslaskelmat oikean ja riittävän kuvan vesihuoltolaitoksen taloudellisesta asemasta. Työn tilaamisesta päätettiin kunnanhallituksen kokouksessa 25.4.2022 § 99. Päätöksen valmistelutekstissä todettiin, että tilinpäätöksen 2021 käsittelyssä heräsi monipuolista keskustelua vesilaitoksen taloustilanteesta. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätösosassa ensimmäisenä esitetyn toteuma- ja talousarvion vertailutaulukon, ja eriytetyn tuloslaskelman väliset luvut eivät ole lukijoille selkeitä. Käyttötalousosan toteumataulukon perusteella vuoden 2021 tulos oli -28 687 € tappiollinen, kun eriytetystä tuloslaskelmassa tilikauden alijäämäksi on esitetty -84 343,19 €. Tilinpäätöksessä esitetyn eriytetyn tuloslaskelman osalta valmistelutekstissä todetaan, että laskelmassa on pyritty eriyttämään ainoastaan kirkonkylän osuus koko vesihuoltolaitoksesta, joka perustuu vanhoihin kirjanpidollisiin ohjeisiin. Menojen jakamisessa on käytetty suuntaa antavaa prosenttijakoa, tulojen osalla ei näy lainkaan mm. vesiosuuskunnilta tulevat tulot. Edelleen kunnanhallituksen päätöspöytäkirjassa todetaan, että kirjanpidollisten lähtökohtien mukaisesti tehty eriytetty tuloslaskelma ei ole oikeellinen malli kuvaamaan nykyistä vesihuoltolaitoksen tilannetta, koska toiminta ei rajoitu pelkkään kirkonkylään.

Aikanaan valittua toimintamallia kuvataan seuraavasti: Kunnan vesihuoltolaitos toimii ainoastaan kirkonkylällä ja haja-asutusalueen rakentaminen tapahtuu tuetusti vesiosuuskuntien toimesta. Kunnan vesi- ja/tai viemäriverkostoon on yhteydessä Kyynämöisten, vesiosuuskunta Uuraisten, Akonmäen, Lanneveden, Hankalan ja Kuikan vesiosuuskunnat. Kunnan vesilaitoksen vettä käyttävät vesiosuuskunta Uuraisten, Kyynämöisten, Akonmäen vesiosuuskuntien asiakkaat, joilla on asiakkaita yhteensä n. 340.

Uuraisten kunnan kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä vesilaitos on eriytetty laskennallisesti. Vesilaitos ei ole kirjanpitojärjestelmässä oma kirjanpitoyksikkönsä (taseyksikkö), vaan vesilaitokselle on ainoastaan osoitettu teknisen toimen talousarviokirjanpidossa kustannuspaikat.

Laskennallisen eriyttämisen laskentaperiaatteiden osalta vesilaitoksen tuotot ja kulut on esitetty riittävällä tarkkuudella aiheuttamisperiaatetta noudattaen. Haja-asutusalueiden siirtolinjat vesi/viemäri ja lietteen vastaanotto ovat sen sijaan perusteettomasti luettu vesilaitoksen ulkopuolelle. Edellä mainittujen kustannuspaikkojen 70320 ja 70330 sulkeminen vesihuoltolain 20 §:n tarkoittamista vesihuollon eriytetyistä tilinpäätöslaskelmista johtaa puutteelliseen lopputulokseen vesihuollon eriyttämisessä kunnan muista toiminoista vesihuoltolain 20 §:n velvoittamalla tavalla kunnan ulkoisissa tilinpäätöslaskelmissä. Vesihuollolla tarkoitetaan vesihuoltolain 3 §:n mukaisesti veden johtamista, käsittelyä ja toimittamista talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden poisjohtamista ja käsittelyä. Tällöin myös Uuraisten kunnan haja-asutusalueilla tapahtuva talous- ja jäteveden johtaminen ja poisjohtaminen tulee lukea osaksi vesihuoltoa kunnan ulkoisiin tilinpäätöslaskelmiin sisältyvässä vesihuollon eriytetyissä tilinpäätöslaskelmissä.

Liite: Raportti sovituista tarkastustoimenpiteistä vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmiin 2021

Kunnanjohtajan ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee ko. raportin tiedoksi ja edellyttää, että se huomioidaan laadittaessa tilinpäätöstä vuodelta 2022.

Kunnanjohtajan muutettu ehdotus: Selvityksen laatijoilta pyydetään korjattu vesihuoltotulosyksikön tuloslaskelma.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: Ote: EK-reviisorit

Kunnanhallitus 13.3.2023 § 63

Tilintarkastaja Ilari Karhu on lähettänyt uuden tuloslaskelman, jossa vähennyksiä ei ole tehty, mutta lisäykset on tehty. Se vastaa tilintarkastajan tulkintaa vesihuoltolaista ja kuntajaoston ohjeita eriyttämisestä.

Liite: Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

Kunnanjohtajan ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee korjatun vesilaitostaseyksikön tuloslaskelman 2021 tiedokseen ja edellyttää, että se huomioidaan laadittaessa tilinpäätöstä vuodelta 2022.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: Ote: SK-reviisorit, tiedoksi Monetra kirjanpito